

Motion till riksdagen

1989/90:Jo45

av Marianne Jönsson och Agne Hansson (båda c)
med anledning av prop. 1989/90:123 Fisket

Fiskerinäringen har stor betydelse för Kalmar län. Fisket utmed Kalmar läns kust och på Öland är på många orter den näring som tillsammans med binärningar håller landsbygden levande.

Kalmarsund och Östersjön utgör viktiga naturresurser för länet. De måste värnas och nyttjas med förnuft så att här även i framtiden kan bedrivas ett framgångsrikt fiske. Resurserna ska brukas på ett förnuftigt sätt så att återväxt av fiskbeståndet garanteras.

Östersjön är mycket känslig ur miljösynpunkt. Den är i det närmaste isolerad från världshaven genom de smala sunden Öresund, Stora och Lilla Bält. Den långsamma vattenomsättningen (30–40 år), skiktningen av saltare bottenvatten, mindre salt ytvatten och avsaknaden av tidvatten gör att Östersjön i dag är belastad med många års föroreningar och utsläpp.

Slutna blekningsprocesser

Under senare år har skogsindustrins utsläpp av "blekeriavlopp" fått allt större uppmärksamhet som ett allvarligt miljöproblem. Skogsindustrin i Finland och Sverige beräknas årligen tillföra Östersjön ca 200 000 ton klorerad organisk substans. De svenska företagen beräknas kunna minska sina utsläpp från 3–5 kilo per ton massa till 1,5 kilo inom fem år. Mönsterås Bruk är redan i dag nere på 0,8 kilo per ton massa. Inför planerna att fördubbla massalinjen vid Mönsterås Bruk måste hårda miljökrav ställas på företaget. Målet måste vara att gå över till en i princip sluten blekningsprocess under slutet av 1990-talet.

Här liksom på många andra områden är det viktigt att regeringen driver frågan hårdare i olika internationella sammanhang. Den svenska skogsindustrin ligger nämligen långt framme på miljövårdsområdet i förhållande till t.ex. Finland och andra konkurrentländer.

En mängd avtal och överenskommelser på miljöområdet reglerar det internationella samarbetet om Östersjöns miljö och naturresurser:

- Konventionen till skydd för Östersjöområdet marina miljö (Helsingforskonventionen).
- Öresundsavtalet mellan Sverige och Danmark.
- Bilateral avtal mellan Sverige och Finland.
- Konventionen till skydd för de levande resurserna i Östersjön som avser fisket (Gdansk-konventionen).

För att alla dessa avtal och överenskommelser skall få verkan måste den svenska regeringen aktivera sig inom området och följa upp gällande avtal bättre. Vidare måste avtalen skärpas i förhållande till utvecklingen inom den svenska miljövården.

Miljöföreningarna har blivit så allvarliga att stora områden saknar fisk. De syrefattiga områdena och områdena med svavelväte har aldrig tidigare varit så stora som i dag. Dessa bottenområden kan betraktas som biologiska öknar.

Mot. 1989/90
Jo45

Flyttrål – ett hot

Till detta hot mot ett framtida fiske kommer så det hot mot reproduktionen som fiske med flyttrål utgör, framförallt mot torskfisket.

Torskens lektider infaller under en sexveckorsperiod på våren. Rommen läggs på ca 20–30 meters djup, där den får ligga tills den kläcks.

Flyttrålarne sveper över torskens lekplatser och med den stora kapacitet de har "dammsuger" de områden där ny torsk ska produceras och äventyrar synnerligen allvarligt framtiden för ett fortsatt torskfiske i Östersjön. Regeringen bör därför uppta överläggningar så att flyttrålning förbjuds under torskens lektider på de områden där torsken leker.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bevakning och skärpning av gällande överenskommelser och avtal om Östersjöns miljö och naturresurser,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att en sluten blekningsprocess skall vara skogsindustrins mål till slutet av 1990-talet,
3. att riksdagen hos regeringen begär att överläggningar upptas så att torskfiske med flyttrål ej får äga rum under lektid och på torskens lekplatser i Östersjön i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 17 april 1990

Marianne Jönsson (c)

Agne Hansson (c)